

ГІДНО ОЗНАМЕНУЄМО ЮВІЛЕЙ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ!

ДОБРИЙ ПОЧИН

У КОЖНОЇ людини є в житті особлива дата. І коли вона до неї підходить, то намагається ознаменувати її якомога урочистіше.

А коли наближається така дата не в житті людини, а в житті цілого народу, держави, то тим яскравіше, значенніше хочеться відзначити її. До такої дати — 50-річчя Радянської влади — йде зараз радянський народ, вся наша могутня, неосянжа країна.

Як же гідно зустріти славні роковини Великого Жовтня, чим ознаменувати їх? Такі питання поставили перед собою студенти другого курсу історичного факультету нашого університету. І відповіли: країна чекає, сподівається, що ми станемо висококваліфікованими спеціалістами, людьми, які знають не лише свою справу, але й ідейно загартованими, дійовими будівниками комунізму. А для цього потрібно наполегливо вчитися, бути високодисциплінованими, не уникати бурхливого життя, а завжди бути в його гущі, вчитися, жити і працювати так, як цього вимагає моральний кодекс будівника комунізму.

Саме так вирішили зробити студенти другого курсу історичного факультету. Але цим не обмежились. Історики звернулися до всіх студентів університету з закликком активно включитися в змагання за кращу академічну групу, за право називатися академічною групою імені 50-річчя Великого Жовтня.

Почин другокурсників був підтриманий партійними зборами історичного факультету. Його схвалив і партійний комітет університету.

Сьогодні ми друкуємо Звернення студентів-істориків до всіх студентів університету. Немає сумніву в тому, що на всіх наших факультетах патріотичний почин істориків буде підхоплено, що змагання за кращу академічну групу спалахне з новою силою.

Але для цього треба зробити так, щоб всі студенти ознайомились зі Зверненням істориків, щоб в кожній академічній групі воно було обговорено, щоб кожний студент взяв на себе зобов'язання. Тут — широке поле діяльності для агітаторів академічних груп.

Не повинні стояти осторонь цієї важливої справи партійні і комсомольські організації факультетів. Слід так поводити роботу, щоб студенти-комуністи і комсомольці були в перших лавах тих, хто змагається, словом і особистим прикладом кликали співкурсників на гідну зустріч 50-річчя Радянської влади.

Деканатам факультетів, згідно з рішенням парткому, слід після кожної екзаменаційної сесії підбивати підсумки змагання, зробити їх надбанням всіх студентів. До 1 липня 1967 року на кожному факультеті треба чітко визначити кращу групу — переможця змагання, яка може претендувати на високе звання академічної групи імені 50-річчя Великого Жовтня.

Гідно ознаменуємо славний ювілей Радянської влади!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ ХХХІІ

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 31 (876).

16 грудня 1966 р.

Ціна 2 коп.

ЗВЕРНЕННЯ

СТУДЕНТІВ ДРУГОГО КУРСУ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДО ВСІХ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

З КОЖНИМ днем по всій нашій країні поширюється рух за гідну зустріч 50-річчя Радянської влади. Робітники і колгоспники, вчені та інженери — всі радянські люди, перетворюючи в життя історичні рішення ХХІІІ з'їзду КПРС, готують знаменному ювілею трудові подарунки, намагаються внести свій гідний вклад в комуністичне будівництво.

Радянська молодь, ми — спадкоємці і продовжувачі справи наших дідів і батьків, справи Великого Жовтня — не можемо стояти осторонь від цього всенародного руху. Нам потрібно жити і вчитись так, щоб кожний день ми зримо посувались до поставленої перед нами мети — стати висококваліфікованими спеціалістами.

Ось чому ми — студенти другого курсу історичного факультету, — прагнучи гідно зустріти славний ювілей Радянської влади, вирішили звернутись до всіх студентів нашого орденоносного університету з такою пропозицією. Давайте, друзі, активізуємо змагання за право називатися кращою академічною групою; давайте до-

мовимось, що тій групі, яка займе перше місце в цьому змаганні, буде присвоєно звання: «Академічна група імені 50-річчя Великого Жовтня».

Ми пропонуємо такі умови змагання за право називатися академічною групою імені 50-річчя Великого Жовтня.

Всі студенти групи повинні відзначитися високою успішністю і дисциплінованістю. Для цього треба організувати контроль за самостійною роботою студентів, налагодити в групі справжню товариську взаємодопомогу.

СТУДЕНТИ ДРУГОГО КУРСУ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.

Студенти академічної групи особливу увагу мають приділяти вивченню суспільних дисциплін, проявляти щоденну турботу про політичне навчання та ідейне загартовування своїх товаришів по групі.

Студенти групи мають бути активними учасниками НСТ; брати участь в студентських наукових конференціях, виступати на них з доповідями та повідомленнями.

Кожний студент академічної групи повинен бути активістом, який брав би діяльну участь в громадському житті факультету, університету, в шефській, військово-оборонній та спортивній роботі.

Кожен студент академічної групи мусить жити, вчитись і працювати так, як цього вимагає моральний кодекс будівника комунізму.

Ось, друзі, умови, які по плечу кожному з нас.

Включайтесь в змагання за право називатися академічною групою імені 50-річчя Великого Жовтня!

Гідно ознаменуємо славний ювілей Радянської влади!

ВИХОВАНЦІ ОДУ

ЗАХИЩАЮТЬ ДИСЕРТАЦІЇ

ДВАДЦЯТЬ років тому, в 1947 році, Михайло Олександрович Левченко закінчив філологічний факультет нашого університету. І всі ці двадцять років були сповнені великої роботи — педагогічної, громадської, науково-дослідної.

Підсумком багаторічної праці М. О. Левченка стала докторська дисертація. Тема її: «Шляхи розвитку українського роману».

Недавно Михайло Олександрович подав свою дисертацію до захисту. Його роботу високо оцінили офіційні опоненти — член-кореспондент АН УРСР, доктор філологічних наук Л. М. Невиченко, доктори філологічних наук С. А. Крижановський, М. Й. Сиротюк.

Дисертацію М. О. Левченка захистив дуже успішно.

Через декілька днів захистила кандидатську дисертацію теж вихованка нашого університету, нині старший науковий співробітник науково-дослідного Інституту фізики ОДУ Ольга Федорівна Ракитянська. І цей захист пройшов успішно.

Вихованці нашого університету М. О. Левченка та О. Ф. Ракитянська працями своїми зробили добрий подарунок славному ювілею — 50-річчю Радянської влади.

СЕМІНАР АГІТАТОРІВ

ЦИМИ днями відбулась нарада — семінар агітаторів академічних груп університету. На ній з доповіддю про завдання політико-виховної роботи зі студентами в зв'язку з підготовкою до 50-річчя Радянської влади виступив доцент М. Раковський.

Учасники наради-семінару агітаторів накреслили конкретний план заходів, спрямованих на активізацію політико-виховної роботи.

НА ХХІ звітно-виборній профспілковій конференції було обрано новий склад профкому університету. До нього ввійшли тт. В. ВАЩУК, К. ГАГКАЄВ, В. ГЕРАСИМЕНКО, Л. ГОЛІКОВА, Е. ДОЛБІНОВА, Ш. ЖОВИНСЬКА, М. ІЗЯКОВИЧ, В. КОЗЛЕНКО, Л. КОРОБКОВ, З. МАЗІНА, А. МАМОНТОВА,

НОВИЙ СКЛАД ПРОФКОМУ УНІВЕРСИТЕТУ

В. МЕРКУЛОВ, К. МИХАЙЛЮК, І. НАЗАРОВА, А. ОЛІНИКОВА, І. СЕРЕДА, І. СОКОЛОВ, Т. СТРАШЕВИЧ, І. ТАРАСЕВИЧ, І. УСЕНКО, В. ФЕЛЬДМАН, М.

ФІНОГІН, І. ЯКОВЕНКО.

На конференції було обрано і ревізійну комісію профкому в такому складі: тт. Н. ВЕРНЕР, М. КОВАЛЬ, І. КРЮЧАТОВ.

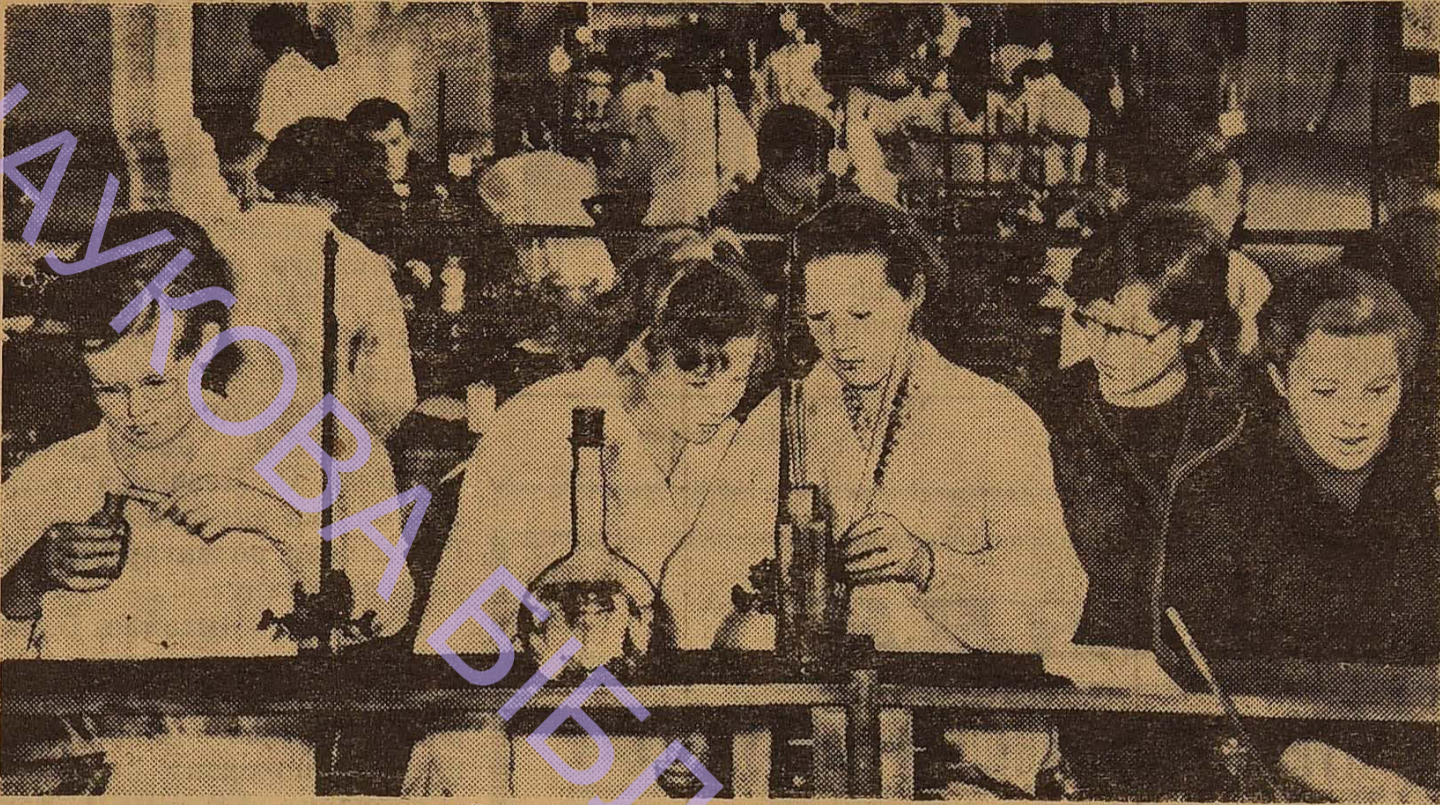
На першому засіданні профкому головою профкому обрано доцента І. СЕРЕДУ, його заступниками — І. СОКОЛОВА та М. ФІНОГІНА.

Головою ревізійної комісії профкому обрано тов. І. КРЮЧАТОВА.

Звіт про роботу ХХІ профспілкової конференції друкується на 3-й сторінці газети.

СТАЄ СТУДЕНТСТВО НА ЖОВТНЕВУ ВАХТУ!

ГІДНО СКЛАСТИ ПЕРШУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ
ЕКЗАМЕНАЦІЙНУ СЕСІЮ—ОСЬ НАЙБЛИЖЧА МЕТА

Старанно готуються до першої в їх житті екзаменаційної сесії першокурсники. На знімку: студенти першого курсу хімфаку на практичних заняттях.

ПЕРШИЙ КОЛОКВІУМ

НЕЩОДАВНО у математиків першого курсу проводився колоквіум. Зустрічі з першокурсниками я чекала з нетерпінням. Хотілось ближче познайомитися з новим поповненням нашого факультету і вяснити, як студенти самостійно працюють над вивченням курсу математичного аналізу.

І ось — колоквіум. Питання, які вимагали знання основ курсу, викликали труднощі у багатьох студентів. Відповіді студентів Трофимова, Павлової, Рябчик, Зурквої були незадовільними. Вони не змогли сформулювати визначення поняття границі, граничної точки, розповісти смисл найважливіших теорем. А хіба достатньо знати тільки одні формулювання теорем і визначення?! Адже потрібно ще й на численних прикладах розібратися з суттю нового поняття, вникнути в його зміст. Математичні визначення важко засвоїти з одного разу. Систематичне опрацювання теоретичного матеріалу з багаторазовим повторенням сприяє розумінню і запам'ятовуванню.

Дуже сподобалась відповідь студента Ковальчука. Він чітко і вільно довів важку і важливу теорему аналізу — критерій Коші. Виявилось, що він перед кожною лекцією прочитує матеріал попередньої лекції, додатково конспектує найбільш важливі місця теорії.

Добре виконали запропоновані завдання студенти Лосев, Чугаєвський, Дятлов, Василевський, Карлович,

НА цих зборах комуністів історичного факультету мова йшла про роботу партійних груп по підготовці і проведенню зимової екзаменаційної сесії цього року. І в доповіді, яку зробив тов. Голдовський, і у виступах комуністів червоною стрічкою проходила думка: ця зимова сесія проходить в розпал підготовки до 50-річчя Радянської влади. Справа честі кожного, готуючись до цього славного ювілею, зробити все, щоб сесія пройшла успішно, щоб студенти-комуністи не тільки самі домоглися високої успішності, але й допомогли в цьому своїм однокурсникам.

Доповідач схвально відгукнувся про діяльність партійної групи другого курсу. Тут парторг тов. Ткаченко зумів так організувати роботу, що кожен студент курсу зараз сповнений прагнення гідно ознаменувати 50-річчя Великого Жовтня. Говорив доповідач і про хибу в роботі партійної групи третього курсу. Головна з них полягає в тому, що комуністи тут ще не домоглися, щоб кожний студент відчував високу особисту відповідальність за своє навчання, за свою поведінку.

Саме цьому, необхідності прищеплювати студентам почуття високої особистої відповідальності і присвятив свій виступ комуніст Беркович. Він, як і комуніст Меламед, підкреслив, що потрібно підвищити вимогливість до студентів, позбутися пропусків занять, запіз-

нень на лекції. В цьому — одна з передумов успіху.

В справедливості цього учасники зборів ще раз переконались, слухаючи розповідь комуніста Трояновського про те, як підвищенням вимогливості партійна група четвертого курсу домоглась кращої дисципліни і організованості студентів.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

В своєму виступі комуніст Ізотов говорив, що треба звернути особливу увагу на індивідуальну роботу зі студентами, справедливо вважаючи, що в цьому ключ до успіху і у вихованні, і в підготовці студентів.

Про несумлінне ставлення до виконання громадських доручень, про деяку пасивність частини студентів факультету в громадській роботі говорив на зборах парторг третього курсу тов. Єремеев.

Свій виступ комуніст тов. Пода присвятив обміну комсомольських документів.

Про особистий приклад комуністів, про їх авангардну роль в навчанні і в роботі говорив на зборах тов. Воробей. Такий приклад повинен формуватися в партійній групі.

Оскрога, Норкін, Височанська.

Мета колоквіуму полягає не тільки у перевірці знань. Перший колоквіум повинен був дати студентам уявлення про ті вимоги, що будуть

поставлені до їх відповідей на іспитах, а також показати, як треба правильно організувати самостійну роботу. Здається, таке уявлення студенти отримали, дізналися про недоліки, які можна ви-

правити. Але потрібно взятися за це негайно. Тільки тоді можна розраховувати на успішне складання іспиту.

Доцент Е. СТОРОЖЕНКО.

З НАГОРОДОЮ!

НА наш філологічний факультет надійшла радісна звістка: медаллю «За відвагу» нагороджено Віру Олександрівну Фабіанську, викладача кафедри російської літератури, нагороджено за боротьбу і проявлену мужність в одеському підпіллі в період Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років.

В 1950 році розпочала вона навчання на філологічному факультеті. Для

нас, студентів-однокурсників, Віра була взірцем виняткової зібраності, цілеспрямованості. На все в неї вистачало часу — і на конспектування обов'язкової та додаткової літератури, і на читання творів зарубіжних, до того ж нерідко в оригіналі.

Точність і зосередженість, відвертість і прямота, виняткова скромність постійно характеризували її. Скупість на слова і щедрість душевна впізнавалися зразу, досить було лише поговорити з Вірою 10—15 хвилин.

Уже тоді в узагальненні літературознавчих і мовознавчих фактів вона була нашим найінтимнішим консультантом напередодні іспитів, роблячи це щедро, непомітно. До неї тяглися за найрізноманітнішою порадою, чи то за вибором теми для курсової, чи то вірша для художньої самодіяльності. Твори О. Горького є предметом її ґрунтовної дипломної роботи, після чого кілька років Віра Олександрівна вчителює на Прикарпатті, де залишає хороших вірних друзів, з якими не пориває зв'язків і посьогодні. Згодом молода кваліфікована вчителька В. Фабіанська знову повертається на рідний факультет і стає незабаром викладачем кафедри російської літератури.

Згадується, що в квітневі дні, коли святкується визволення Одеси, Віра Олександрівна завжди була ледь-ледь урочисто присмучена. Можливо згадувалися друзі по боротьбі, яких не було поруч, можливо перекидалась думкою не в такі вже й далекі буремні роки. В усякому випадку ми прагнули розділити її настрій, уважно слухали хвилюючі розповіді з захопленням вчитувались в скупі і святі рядки фронтового підпільного щоденника і віддавали належну цій мужній, відважній дівчині.

І ось Указ про нагородження В. О. Фабіанської медаллю «За відвагу». Ми палко вітаємо Віру Олександрівну з великою державною нагородою, сердечно бажаємо їй міцного здоров'я, великих творчих звершень.

Щастя тобі, Віро, на твоєму завжди творчому, світлому і мужньому життєвому шляху.

В. ДРОЗОВСЬКИЙ.

ЦИМИ днями відбулась ХХІ звітно-виборна профспілкова конференція університету. Делегати конференції підбили підсумки роботи профкому за минулий рік і намітили завдання на майбутній, 1967 рік.

Із звітною доповіддю виступив голова профкому університету доцент **І. Серeda**.

— Основною подією 1966 року був ХХІІІ з'їзд нашої партії, який накреслив подальший шлях розвитку народного господарства, науки і культури, — зазначив доповідач.

Далі він перейшов до аналізу діяльності нашої профспілкової організації в світлі рішень ХХІІІ з'їзду партії.

Вся робота колективу була спрямована на вирішення основ-

ХХІ ЗВІТНО-ВИБОРНА ПРОФСПІЛКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

ного завдання — підготовки висококваліфікованих спеціалістів, виховання у студентів комуністичних поглядів на працю, суспільство, стосунки між людьми.

Виступаючий наводить цифри і факти, які свідчать про те, що колектив університету немало зробив, щоб виконати ці завдання.

Доповідач розповідає про ті заходи, які потрібно здійснити до 50-річчя Великого Жовтня. Він називає прізвища вчених університету, які багато зусиль віддають вихованню студентської молоді. Це професори **В. Цесевич**, **М. Сав-**

чук, **В. Тульчинська**, **Д. Елькін** та багато інших.

Голова профкому тов. Серeda аналізує недоліки в учбовій роботі.

Він говорить, що у правильній організації самостійної роботи студентів велика роль належить профспілковій організації групи, курсу, факультету. У нас не може бути студентів, які б не встигали, не виконували учбових планів. Не можна миритися з тим, що окремі студенти забувають іноді про свої обов'язки перед суспільством і погано вчаться.

Розповівши про культурно-масову роботу та про фізичне виховання студентства, доповідач зупиняється на побуті та оздоровленні членів нашого колективу.

Детально зупиняється він і на завданнях, які повинна вирішити профспілкова організація колектив університету.

З увагою слухали делегати звіт ревізійної комісії, який зробив тов. **І. Крючатов**.

Після доповідей розпочались дебати, які пройшли активно. В обговоренні взяли участь професор **Н. Букатевич**, студентка **Соловйова**, співробітник Наукової бібліотеки **В. Фельдман**, викладач кафебри політекономії **А. Мамонтова**, голова профорганізації фізичного факультету **В. Іваненко**, студентка фізичного факультету **М. Глазкова**, комендант гуртожитку

А. Олійникова, заступник секретаря комітету комсомолу **В. Болденко**, доцент **В. Алексєєв-Попов**, викладач **І. Яковенко**, головний бухгалтер університету **Д. Бекерська**, студентка біологічного факультету **Р. Рясик**, професор **Р. Файтельберг**.

На конференції виступив також ректор університету професор **О. Юрjenко**.

Делегати конференції в своїх виступах доповнили доповідача, піддали критиці діяльність профкому, господарчої частини, їдальні.

Після обговорення було прийнято розгорнуте рішення.

Делегати конференції обрали новий склад профкому і ревізійної комісії, а також делегатів на обласну профспілкову конференцію.

Наш університет на цій конференції представлятимуть тт. **Богренцова**, **Бочарова**, **Волошанський**, **Германов**, **Єрмілова**, **Іваненко**, **Ільяш**, **Кисловський**, **Мамонтова**, **Марченко**, **Серeda**, **Соколов**.

НА РІВЕНЬ ВИМОГ ДНЯ

ПОСТАНОВА ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по поліпшенню підготовки спеціалістів і удосконаленню керівництва вищою і середньою спеціальною освітою в країні» відіграє важливу роль в подоланні тих недоліків, які є ще в науково-дослідній роботі вищої школи.

Ось чому необхідно зараз переглянути в світлі цього дуже важливого документу ряд моментів в організації досліджень у вищих учбових закладах. Одним з таких моментів є планування, без якого наука не може йти в ногу з загальним прогресом економіки, техніки і культури в нашій країні.

Однак потрібно визнати, що у нас планування науково-дослідної роботи зараз не відповідає тим вимогам, які диктуються життям. В ньому багато формалізму, не викоринені ще до кінця залишки канцелярщини, яка гальмує творчу ініціативу дослідника.

Іноколи суть плану вбачають в сліпому наслідуванні формам, забуваючи про те, що остання служба тільки канвою, на якій лише слід вписати зор з творчого плану науково-дослідної роботи.

Яким же повинно бути планування науково-дослідної роботи? Відповідь на це питання залежить від цілого ряду конкретних обставин.

План дослідження визначається галуззю науки, до якої воно належить, характером дослідження, його методикою, станом питання, що вивчається, і т. д. Однак, незважаючи на значну кількість факторів, від яких залежить характер і зміст плану, можна і слід вказати на цілий ряд загальних вимог, що ставляться до планування науково-дослідної роботи, який би характер вона не носила.

Важливий момент плану — тема дослідження. Вибір теми — відповідальний, один з найбільш важливих етапів планування.

Зараз ніхто не сперечається з приводу того, чи треба вести рішучу боротьбу з багатометністю, що створює великі труднощі в роботі, особливо в межах кафедри чи лабораторії.

Продуктивна робота кафедри передбачає одну проблему, навколо якої зосереджуються зусилля всього колективу вчених. Тільки в таких умовах можлива серйозна організація наукових пошуків, єдність методики, керівництва, детальне вивчення літератури з даного питання і т. д.

Тільки в таких умовах можлива цілеспрямованість всього колективу, без якої важко розраховувати на ефективність дослідження.

Однак і така постановка роботи не знімає з порядку денного питання про те, що повинно бути проблемою, яка складає предмет дослідження колективу кафедри

ПРО ПЛАНУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

чи лабораторії протягом ряду років.

Для колективу вчених, що працюють в певній галузі багато років і створюють певну наукову школу, вирішення цього питання не вимагає особливих труднощів. Вони постають перед тим, у кого немає певного напрямку в науці, хто не виділив, чи не ветиг виділити для себе тієї чи іншої галузі пошуків, досліджень.

Немає потреби говорити про те, що проблема, навколо якої групуються дослідження колективу вчених, повинна бути актуальною в теоретичному відношенні, являти собою значний практичний інтерес для тієї чи іншої галузі нашого будівництва.

Формування теми ще не розкриває обсягу роботи над нею. Тому раніше, ніж говорити про строки роботи над темою, потрібно визначити обсяг її, який визначається вказівкою на важливі етапи роботи над темою. Тільки тоді можна буде встановити строки, тривалість науково-дослідної роботи.

Звичайно, строки можуть бути орієнтовними, тому що в плані дослідної роботи важко все перед-

бачити. З цим не можна не рахуватися не тільки при фіксації строків, але й при підведенні підсумків, при вирішенні питання про виконання плану, ступеню цього виконання. Питання в установленні термін може бути і не вирішеним. Але вже підготовлено такий значний матеріал, що до остаточного вирішення питання залишається тільки декілька кроків.

З цієї точки зору, як нам здається, є недопустимою оцінка виконаної роботи в процентах, як це часто буває в нашій практиці. Процент виступає тут як чисто формальний момент, який маскує справжній стан справ. З процентами в науковій роботі — як в плануванні, так і в звітах — треба кінчати.

Найтісніший зв'язок з практикою є необхідною передумовою продуктивності науково-дослідної роботи. Заключний етап кожного дослідження, якщо воно не є чисто теоретичним, передбачає використання його результатів в тій чи іншій галузі промисловості, сільського господарства, культури, освіти. Тому впровадження в практику не може не плануватися. Тільки плануватися воно повинно не одночасно з складанням плану дослідження, а потім, коли дослідження закінчено і одержано певні результати.

Планування науково-дослідної роботи — це творчий процес, як і сама науково-дослідна робота в цілому. Тому воно не повинно бути копією тих форм і методів планування, які виправдовують себе в зовсім інших умовах.

Наше завдання полягає в тому, щоб організувати планування науково-дослідної роботи в повній відповідності з тими завданнями, які поставлено перед нами ХХІІІ з'їздом КПРС.

Професор **Д. ЕЛЬКІН**.

ТАКЕ БУВАЄ

В СУЧАСНИХ російській та українській мовах приблизно з початку XIX століття почали вживатися слова грецького походження **ДЕМАГОГІЯ** і **ДЕМАГОГ**. Слова ці за своєю структурою є складними: демос — народ, агейн — водити. Отже, первісне значення цих слів у грецькій мові було таке: 1) демогія — вміння захопити народ і повести його за собою і в інтересах, і на користь народу; 2) демог — лідер народної партії в давній Греції, взагалі особа, що вмів загітувати народ, повести його за собою, у народних зборах мати вплив і через народні збори домогатися поліпшення стану народних мас.

У такому значенні ці слова вживались спочатку і в російській мові.

Але вже в давній Греції слова **ДЕМАГОГІЯ** і **ДЕМАГОГ** почали набувати й негативного значення, бо вже в той час знаходились особи, які намагались для особистої користі перетягти народ на свій бік, даючи йому різні брехливі обіцянки. В епоху капіталізму, коли почала бурливо розвиватися боротьба пролетаріату й трудового селянства проти експлуататорських класів, буржуазні партії, щоб повести за собою народні маси, обдурювали їх різними брехливими обіцянками, виставляли себе за оборонців інтересів народу. У зв'язку з цим в другій половині XIX ст. слова **ДЕМАГОГІЯ**, **ДЕМАГОГ** втратили своє первісне значення й стали вживатися і в російській і в українській мовах тільки в негативному значенні. **ДЕМАГОГІЯ** стало вживатися у значенні — «спосіб обду-

рювання народних мас різними брехливими обіцянками», а **ДЕМАГОГ** — «особа, що користується в своїй політичній діяльності брехливими прийомами, перекручує факти й обдурює широкі народні маси».

Слова **ДЕМАГОГІЯ**, **ДЕМАГОГ** уживаються в літературних мовах нашої країни і після Великого Жовтня, бо і в нашій радянській дійсності іноді трапляються **ДЕМАГОГІЯ** і **ДЕМАГОГИ**. Слово **ДЕМАГОГІЯ** може вживатися, наприклад, у такому значенні — «обдурювання колективу, організації нещирими обіцянками, використання ситуації, перекрутивши факти на свою користь». Слово **ДЕМАГОГ** тепер може вживатися у значенні — «особа, яка намагається створити собі популярність, даючи нереальні, нездійсненні обіцянки з тим, щоб забезпечити свої особисті інтереси».

Політична робота Комуністичної партії серед трудящих, пропаганда серед них ідей марксизму-ленінізму, небувале піднесення культурного рівня радянського народу не залишають місця для демогії й демогів. А це й визначає долю цих слів: вони в недалекому майбутньому в мовах соціалістичних націй стануть історизмами. Правда може статися й таке, що ці слова в новому комуністичному суспільстві очистяться від «скерни» епохи капіталізму і знову стануть уживатися у своєму первісному значенні. Таке буває не тільки в короткочасному житті окремої людини, а й у багатвіковому житті окремого слова.

Доцент **А. МОСКАЛЕНКО**.

ПИСЬМЕННИК, ПУБЛІЦИСТ, ІСТОРИК

До 200-річчя від дня народження **М. М. КАРАМЗІНА**

МИКОЛА Михайлович **КАРАМЗІН** (1766—1826) — видатний російський письменник, публіцист та історик, громадський діяч. В літературі він ввійшов як основоположник школи російського сентименталізму і реформатор літе-

ратурної мови. **М. Карамзін** створив вітчизняну психологічну повість, в якій першим з російських прозаїків звернувся до зображення внутрішнього світу і переживань своїх героїв. Характерним взірцем такої повісті є «Бідна Ліза», своє-

рідним маніфестом сентиментального напрямку — «Листи російського мандрівника».

Як реформатор мови **М. Карамзін** був одним з попередників **О. С. Пушкіна**.

Карамзін-історик був представником реакційної дворян-

ської історіографії першої чверті XIX століття. Його консервативно-монархічні погляди знайшли відображення в «Записці про древню і нову Росію» і в «Історії держави Російської».

В. Г. Белінський та **О. І. Герцен** високо цінили творчість **Карамзіна**, відзначаючи разом з тим обмеженість його світогляду як виразника дворянської літератури та громадської думки.

ВИГРАШ-ДРУЖБА!

ДИЗЕЛЬ-поїзд «Одеса—Кишинів» наближається до столиці сонячної Молдавії. В одному з його вагонів чути веселі пісні, звучання негмамовних гітар, ділові розмови. Це їдуть в гості до своїх кишинівських колег філологи нашого університету: викладачі, члени команди сьогорнішнього Клубу веселих і кмітливих лінгвістів (КВКЛ), болільники, всього — 44 посланці.

Аж ось і зупинка. Остання. Кишинів! На вокзалі, промерзлі, з квітами в руках нас радісно зустрічають сьогорнішні суперники, їх наставники. Багато тут і «старих» знайомих. Зав'язується розмова про навчання, відпочинок, про сьогорнішню зустріч. Не обходиться, звичайно, без прогнозів.

Через десять хвилин тролейбус підвіз усіх до Будинку культури університету. Поруч побудовані гуртожитки, їдальня. Справжнє студентське містечко.

До початку КВКЛ ще кілька годин. Вкрай потрібна репетиція. До наших послуг — прекрасний зал, мікрофони, повністю підготовлені до роботи. На стінах висять різні плакати. Особливо виділяється один: овалоподібна голова з лекальними вухами. Під ним підпис: «Просьба коренного одессита: — Делайте со своим языком что хотите, только оставьте мне букву «Б» в слове «пляж» і букву «Я» в слове «пожалуйста». Тонко підмічено, нічого не скажеш! Але не до кінця. Бо той таки корінний одесит і сьогорні скаже: «штьо» і «мине». Обов'язково.

Вже тут, в залі, довідуємось, який великий інтерес у студентів до сьогорнішнього засідання Клубу. Роздано 700 запрошень, переважно філологам.

ОПІВ на восьму в залі вже немає жодного вільного місця. Сцена ще закрита. Там йдуть останні приготування обох команд. Нетерплячі болільники починають аплодувати і ось завіса відкривається. Ведучі Клубу Володимир Шкляр та Євгенія Купер запрошують команди на сцену. Дружно вчепившись в морський канат, першими з'являються наші. Назва команди не змінилася — «Полундра». Вже від цього, від того, що всі учасники в матроській формі, від усіх деталей виходу на сцену в зал війнуло морем.

А що суперники? Як їх «КОЛ». Ні, в них вже «Порядок». Чого б це? Сьогорні всі вони в міліцейській формі. А міліція любить порядок. Дуже майстерно виводить на двобій своїх товаришів Віктор Феде-

св. Після привітання він же розшифровує слово «Порядок»: «Привет одесситам, решившим яростный дать отпор кишиневцам». Непогано! Тут же кишинівці вручають одеситам ювілейні значки з нагоди 500-річчя Кишинева і подарунки. У відповідь — рятівний круг і рятівний пояс.

Традиційна розминка, обмін запитаннями. З гумором краще виходить у наших (бо ж не можуть господарі здогадатися, що у наших дівчат Барди і Фоміної світлі голови), але кишинівці наголошують на енциклопедичності. «Полундра» приймає виклик і боротьба йде очко в очко.

Дуже вдало виходять сцени «Філолог на практиці» та «Перший урок». Своім гумором, життєвістю вони, мабуть,

надовго запам'ятаються всім.

Конкурс на краще виконання пісень виграємо ми, болільники-гості. Очоловані своїм капітаном Валею Гордієнко, співаємо натхненно, організовано.

Номери художньої самодіяльності, завдання на кмітливість та грамотність продовжують програму. А ось особливе завдання: конкурс поетів. Їх завдання за 20 хвилин написати вірш, в якому використані були б числівники 500, 26, 11, 2 і пояснити їх значення (500 — вік Кишинева, 26 — 26 листопада, дата зустрічі, 11 — число членів команди, 2 — два вони, поети, відповідають в даний момент за свої команди).

Завдання важке. Але Валя Філатов з «Полундри» знаходить найбільш вдале і оптимістичне його розв'язання.

Поєдинок капітанів, яким програма Клубу вичерпується, проходить, на жаль, не кращим чином: і Вова Беседа і Вітя Фадеев не на висоті. Отже — слово за журі. З баскетбольним рахунком 74:69 виграє «Полундра».

ПЕРЕМОГА завжди приємна. Але приємніша та, що завойована в гостях. І усе-таки не перемога головний результат сьогорнішньої зустрічі. Схвилюваний Вова Потьомкін коротко, але точно говорить про це: «Нам здається, що головний результат — дружба. Хай міцніє вона між нами і надалі!».

Так, до цих слів залишається тільки приєднатись. Тому що дружбу ми відчували і в прогулянці по нічному Кишиневу, і в тому, як нас тепло влаштували в гуртожитки коменданти і студради, і в тому, коли прощались на другий день.

С. МЕФОДОВСЬКИЙ,

НА ЗНІМКАХ: фрагменти виступів студентів філологічних факультетів Кишинівського та Одеського університетів на КВКЛ.

НА філологічному факультеті відбулось перше засідання наукового студентського гуртка по вивченню драматургії і театру. Роботою гуртка керує доцент кафедри української літератури, кандидат філологічних наук П. Маркушевський.

Про образ вождя революції Володимира Ілліча Леніна в радянській драматургії розповів у своєму виступі доцент кафедри української літератури І. Дузь.

Про роботу над створенням сценічного образу В. І. Леніна розповіли студентам народний артист УРСР Крамаренко та заслужений артист УРСР Луценко.

КОРОТКО

У ВЕЛИКОМУ актовому залі нещодавно успішно пройшов організований студклубом, вечір відпочинку студентів нашого університету. На вечорі з великою концертною програмою виступили студенти театрального училища.

НА юридичному факультеті нещодавно виступив студент цього факультету поет-початківець В. Афонін. Численна аудиторія тепло зустріла ряд його віршів. На вечорі також виступили самодіяльні поети університету та інших вузів.

ДНЯМИ в університеті відбувся традиційний вечір зустрічі студентів університету з вечірними, який пройшов під девізом: «Мій шлях в науку». Перед студентами виступили професор Д. Елькін, професор М. Гаврилов та аспірант Чесноков, який нещодавно повернувся з поїздки в Америку.

БЮРО туристської секції нашого університету організувало похід-екскурсію до м. Бігород-Дністровського.

ШКОЛА ЮНИХ ФІЗИКІВ

ЗНОВУ почала діяти при університеті школа юних фізиків, організована нашим вузом і товариством «Знання».

До школи приймаються учні десятих класів, які мають нахил до вивчення фізико-математичних дисциплін. Слухачі школи довідаються про найновіші досягнення в галузі фізики, поглиблюють свої знання з курсу фізики середньої школи, а також познайомляться з лабораторіями університету.

Лекції в школі читатимуть провідні професори і доценти фізичного факультету.

Щоб вступити до школи, яка працюватиме щовівторка з 18 до 21 години, треба було написати вступну конкурсну роботу.

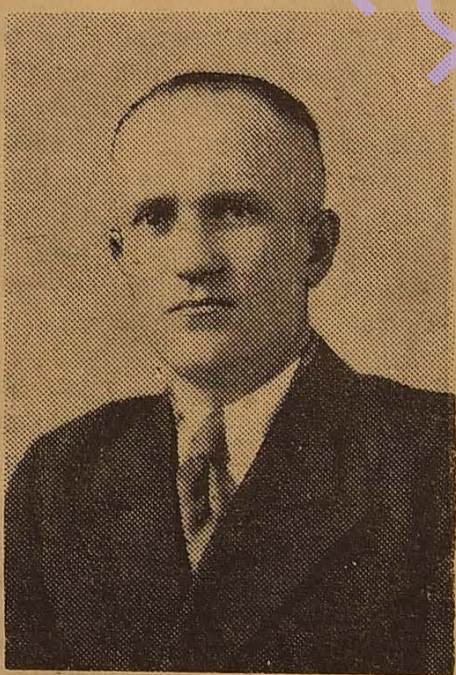
«За научные кадры», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМУ и профкома Одесского ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. И. И. Мечникова, гор. Одесса. Адреса редакції: Одеса, вул. Петра Великого, 2.

ПАМ'ЯТІ І. М. САГАЙДАКА

Після важкої і тривалої хвороби помер член КПРС з 1944 року, доцент кафедри генетики і дарвінізму біологічного факультету нашого університету Іван Миколайович Сагайдак.

Іван Миколайович народився в 1918 році в селі Червоно-Миколаївка Олександрійського району Кіровоградської області. В 1941 році він закінчив Одеський сільськогосподарський інститут і зразу ж, в зв'язку з початком Великої Вітчизняної війни, був мобілізований в армію.

Велику Вітчизняну війну підполковник І. М. Сагайдак закінчив у Берліні. За участь в боях в період Великої Вітчизняної війни Іван Миколайович Сагайдак нагороджений орденами: «Красной Звезды», «Отечественной войны» I и II ступеню, декількома медалями.

З 1949 року Іван Миколайович працює в нашому університеті, спочатку асистентом, а після успішного захисту кандидатської дисертації — викла-

дачем, а потім доцентом кафедри генетики і дарвінізму.

Іван Миколайович був невтомним трудівником, який віддав багато часу науковій роботі. Автор близько 60 наукових робіт, він підготував до захисту і свою докторську дисертацію.

І. М. Сагайдак проводив велику педагогічну і громадську роботу. Його учні працюють в багатьох науково-дослідних інститутах країни, чимало з них — кандидати наук.

У розквіті творчих сил від нас пішов комуніст, педагог і вчений Іван Миколайович Сагайдак.

Пам'ять про нього надовго збережеться в серцях його учнів та товаришів.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.